

نام درس: مدیریت کتابخانه‌ها و مراکز اطلاع رسانی

پیش نیاز: ندارد

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: ۲ نظری

هدف کلی درس: آشنایی دانشجویان با مفاهیم و تعاریف مدیریت و رهبری کتابخانه‌ها و مراکز اطلاع رسانی پزشکی، ایجاد مهارت‌های لازم جهت مدیریت و سرپرستی این واحدها از طریق آشنایی با اصول و مبانی مدیریت، آشنایی با امور اجرایی برنامه‌ریزی، سازماندهی، ایجاد انگیزه، نوآوری و کنترل و چگونگی ارزیابی، ارزشیابی، اثربخشی و بهره‌وری فعالیت‌ها و عملیات و خدمات از طریق مدیریت کیفیت فراگیر

هدف‌های ویژه:

دانشجو در پایان نیم سال بتواند:

۱. تاریخچه مدیریت و نظریه‌های مختلف مدیریت و مدیریت کیفیت فراگیر را معرفی کند.
۲. مدیریت کتابخانه و مدیریت کیفیت فراگیر در کتابخانه را تعریف کند.
۳. چگونگی انطباق مدیریت را با ارکان کتابداری و با اصول مدیریت کیفیت فراگیر، در هر بخش از کتابخانه شرح دهد.
۴. نحوه ارزیابی، ارزشیابی، اثربخشی و بهره‌وری فعالیت‌ها و عملیات و خدمات اطلاع رسانی در کتابخانه‌ها را با استفاده از روش‌های متداول نشان دهد.

رئوس مطالب (۳۴ ساعت نظری)

تاریخچه مدیریت - نظریه‌ها و مدل‌های مختلف مدیریت و کاربرد آن‌ها در کتابخانه‌ها و مراکز اطلاع رسانی - مدیریت کیفیت فراگیر به طور عام در کتابداری و کتابخانه‌ها - توصیف چگونگی انطباق مدیریت با ارکان کتابداری و با اصول مدیریت کیفیت فراگیر در هر بخش کتابخانه - نحوه ارزیابی، ارزشیابی، اثربخشی و بهره‌وری فعالیت‌ها، عملیات و خدمات اطلاع رسانی در کتابخانه‌ها از طریق روش‌های متداول...

روش تدریس: تدریس استاد + مشارکت دانشجویان در مباحث کلاسی

شیوه ارزیابی: آزمون نهایی + ارائه یک گزارش مدون حاصل از بررسی، ارزیابی و ارزشیابی فعالیت‌های مدیریتی و خدمات اطلاع رسانی یک کتابخانه پزشکی

رئوس مطالب و نوع آموزش به تفکیک جلسات درسی

جلسه	رئوس مطالب	نوع آموزش	ملاحظات
۱	مفاهیم مدیریت و سازمان- تاریخچه مدیریت- نظریه‌های کلاسیک و نئو کلاسیک مدیریت- فلسفه مدیریت کتابخانه‌ها	تئوری	
۲	تعاریف و ماهیت برنامه‌ریزی، انواع برنامه و مراحل فرایند برنامه‌ریزی- سلسله مراتب برنامه ریزی	تئوری	
۳	تعیین هدف، استراتژی و خط مشی- تصمیم گیری در مدیریت کتابخانه	تئوری	
۴	تعریف سازماندهی و مبانی آن- نمودار سازمانی- هماهنگی- رهبری کتابخانه‌ها و مراکز اطلاع رسانی	تئوری	
۵	کنترل، فرایندهای کنترل- استانداردهای کمی در کنترل- اقدامات کنترلی	تئوری	
۶	مفهوم انگیزش- نظریه‌های انگیزش- بکارگیری نظریات انگیزشی- فنون انگیزش و کاربرد آن در کتابخانه‌ها	تئوری	
۷	نوآوری- مدیریت نوآوری و تغییر در کتابخانه‌ها و مراکز اطلاع رسانی	تئوری	
۸	مدیریت کیفیت فراگیر- تعاریف و مفاهیم مدیریت کیفیت فراگیر	تئوری	
۹	رهبران کیفیت- دمنگ- اصول چهارده گانه دمنگ- جوران و توصیه های ده گانه کیفیتی- نظام مدیریت کیفیت کرازبی- سایر نظریه‌های مدیریت کیفیت	تئوری	
۱۰	کنترل کیفی خدمات کتابخانه با استفاده از مدل مدیریت کیفیت فراگیر- آزمون میان ترم	تئوری	
۱۱	مدیریت کیفیت فراگیر در کتابخانه‌ها و مراکز اطلاع رسانی پزشکی- ارتباط بین خدمات کتابخانه و مدیریت کیفیت فراگیر- پیاده سازی مدیریت کیفیت فراگیر در کتابخانه	تئوری	

۱۲	ارزیابی کیفیت خدمات کتابخانه‌ها - مدل ServQual و مدل Libqual	تئوری
۱۳	مدیریت استراتژی- طراحی استراتژی- برنامه ریز استراتژیک- تحلیل SWOT	تئوری
۱۴	عملکرد- عوامل موثر بر عملکرد- ارزیابی عملکرد- معیارهای ارزیابی عملکرد در کتابخانه‌ها	تئوری
۱۵	کارآیی- اثربخشی و بهره‌وری- مدیریت استراتژیک بهره‌وری در کتابخانه‌ها	تئوری- عملی
۱۶	سیستم مدیریت کتابخانه- سیستم یکپارچه مدیریت کتابخانه - ارزشیابی سیستم مدیریت کتابخانه	عملی- تئوری
۱۷	آزمون پایانی	ارزشیابی پایانی، گزارش و ارائه کلاسی

- ۱- اوآنز، ادوارد جی. فنون مدیریت برای کتابداران. آخرین ویرایش.
- ۲- باکلند، مایکل. کتابخانه‌های آینده. ، آخرین ویرایش.
- ۳- رضاییان، علی. مبانی سازمان و مدیریت. ویراسته علی اصغر پور عزت. آخرین ویرایش.
- ۴- پروکوپنکو، جوزف. مدیریت بهره‌وری. آخرین ویرایش.
- ۵- شریف، محمود حاجی. طراحی سیستم مدیریت کیفیت فراگیر (T. Q. M.). آخرین ویرایش.
- ۶- روشن‌بین، فروز. مدیریت کتابخانه‌ها و مراکز اطلاع رسانی تخصصی. آخرین ویرایش.
- ۷- لامعی، ابوالفتح. مبانی مدیریت کیفیت. آخرین ویرایش.
- ۸- لنکستر، ف. ویلفرد. کتابخانه‌ها و کتابداران در عصر الکترونیک. آخرین ویرایش.
- ۹- Mishra ,Lakshmikant and Vishnu Srivastava. Automation and networking of libraries: A manual of library management software and applications of computer technology in libraries. New Delhi: New Age

۳۴

International Limited, latest edition

10- Human resources in today's academic library: Meeting challenges and creating opportunities/ edited by Janice Simmons. Westport: Libraries Unlimited, latest edition

11- Singh, S.K. Essentials of integrated library management. New Delhi, Authors Press, latest edition.